האי תנא דתניא 16 ר' יוםי בר רבי יהודה

אומר עומר בא מחוצה לארץ ומה אני

מקיים יכי תבאו אל הארץ שלא נתחייבו

בעומר קודם שנכנסו לארץ ייוקסבר חדש

בחוצה לארץ דאורייתא היא יו דכתיב

ממושבותיכם סכל מקום שאתם יושבין

משמע וכי תבאו זמן ביאה היא וכיון דאורייתא היא אקרובי נמי יו מקריבין:

תנן התם אשומרי מפיחין בשביעית נומלין בי

שכרן מתרומת הלשכה רמי ליה רמי בר חמא לרב חסרא יו תגן שומרי ספיחין

בשביעית נומלין שכרן מתרומת הלשכה ורמינהו 2ºלאכלה ולא לשריפה א"ל רחמנא

אמר לך לדורותיכם ואת אמרת תיבטל אמר ליה ומי קאמינא אגא תיבטל לייתי

מדאשתקד בעינא כרמל וליכא ולייתי

מכרמל דאשתקד אמר קרא יכרמל תקריב

בעינא כרמל בשעת הקרבה וליכא איתמר

רבי יוחגן אמר כרמל תקריב ר' אלעזר אומר

ראשית קצירך סראשית קצירך ולא סוף

קצירך מותיב רבה יואם תקריב מנחת

בכורים יבמנחת העומר הכתוב מדבר

מהיכן היא באה מן יהשעורים אתה אומר

מן השעורים או אינו אלא מן החימין רבי

אליעזר אומר נאמר 5אביב במצרים ונאמר זאביב לדורות מה "אביב האמור במצרים

שעורים אף אביב האמור לדורות אינו בא

אלא מן השעורים רבי עקיבא אומר מצינו

יחיד שמביא חובתו מן החימין ומביא חובתו

מן השעורין יו ואף ציבור מביא חובתו מן

החיטין ומביא חובתו מן השעורין אם אתה

אומר וו מן החימין לא מצינו ציבור שמביא

חובתו מן השעורין ד"א אם אתה אומר עומר

בא מן החימין אין שתי הלחם ביכורים אלמא

משום ביכורים הוא תיובתא תנן התם יאין

מביאין ביכורים חוץ משבעת המינין יולא מתמרים

 לעיל סח:], 5) [קדושין
 לו.], ג) שקלים פ"ד מ"ח ב"מ
 קיח, ד) [בכורות יב:], ה) [ל"ל
 קירכם, ויקרא כג], ו) לעיל סח:, 1) [שמות ט כי השעורה הביב וכן אימא ברש"י ויקרא ב פי"ד], מ) בכורים פ"א מ"ג ב פיידן, מ) בכורם פיים מייה מייה מייה ב סמרים כני, מ) זיל קלה: זיק, כ) זיל סמרים נני, מ) זיל, כ) זיל, כ) זיל העותר אפרי במייל הסייד, ביבו, ט ויקלא בנ, מ) [יקל שאמם יושבים, ש) [אולני זיל שאם יושבים, ש) [אולני זיל ביבון להידן, ש) [זיל ביל ביל מן מ) זיל פני לשותרו. זייה, די זיל שמרנות, ש) זיל ומתרי בית: זיק מ) וחום" ואמרי' נמי. נ"ק, ש) ותוס' במם' ב"מ נח. לחו מירוז זה אמור דבנירה מולדה דמנירה תסור דפנירה מונדה דקיירה היא זפריניה מיא זפריניה מחלו בדיעית אסתור בה ע"ש, א" צ"ל מכדי בלירה בכלל מכדי ב"לירה דילה בלירה ביל בלירה ביל בלירה ביל בלירה ביל בלירה ביל מונוס' יבמות קכב. ד"ה של ותוס' ב"מ מו. ד"ה שמורו ותוס' ב"מר לו. ד"ה שמורו ותוס'

תורה אור השלם

סוכה לט: ד"ה בד"א],

1. דבר אל בני ישראל וְאָמֶרְהָּ אָלֹהֶם כִּי תבאוּ אָלְי הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתָן לֹכֶם הַאָרֶץ אֲשֶׁר אָנִי נֹתָן לֹכֶם הַאָרֶרְאָ אָשֶׁר אָנִי נֹתָן לֹכֶם העוכרת של דכובו העוכרת של דכובו

וְהַבָּאתָם אֶת עשׁי וַ הְּשִּיתּ. קצִירְכָם אֶל הַכּדְּן: יוקרא כג י הַאָרֶץ לְכם 1. הְיִּתָה שַׁבָּת הָאֶרֶץ לְכם לְאָכָלָה לְךְּ וּלְעַבְּדְּךְ וְלָאַמָתֶךְ וְלִשְׁבִּירְךְ

וְלְאַמְתָּהְ וְלְשְׂכִירְךְּ וֹלְתְּוֹשְׁבֶּךְ הַגְּרִים עְּמֶךְ: ויקרא כה ו ג. וְלְחָם וְקְלִי וְכְרָמֶל לא תאכלו עד עָצָם הִיוֹם הָנָה עַד הָבִיאֲכָם אָת קרם אֱלהיכם הָקָת עלם לְדרתַיכָם בְּכֹל שלם לְדרתַיכַם בְּכֹל משְבֹתֵיכֶם: ויקרא כג יד 4. וְאָם תַּקְרִיב מִנְחַת בָּכּוּרִים לַיִּיְ אָבִיב קְלוּי בָּאַשׁ גָּרָשׁ כַּרְמֶל תַּקְריב את מנחת בכוריף:

. ויקרא ב יד והַפּשׁתַה וְהַשִּׁעֹרָה גָּכֶתָה כִּי הַשְּׁערְה אָבִיב וְהַפִּשְׁתָּה גִּבְעֹל: . שמות ט לא

מוסף רש"י

שומרי ספיחים. של שעורין לצורך מנחת העומר, או של חטין לצורך שתי הלחס (ב"מ קיח.). אין מביאין ביכורים חוץ מז' מינים. נכיכורים כתיב אשר תכיא בפיטורים כנהיב טער נגיים מארלך ודרשינן במנחות (דף פד:) נאמר כאן ארלך ונאמר שבח ארך, וילפינן מינה דאין מביאין אלא מז' מינין האמורין שם ואין מביאין אלא ממקום משובח ותמרים משבעת המינים הן דכתיב ודבש דהיינו דבר תמרים

רבינו גרשום

אבל בארץ לא פליגי. דצריך מחוצה דמושבותיכם דכתיב ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו בכל . מקום שאתם יושבים משמע. וכי תבואו לא ביקים משמע. וכי תבואו לז ממעיט ליה לחוצה לארץ ו מדאורייתא אסור חדש בחוצה לארץ אקרובי נמי מקרבינן עומר מחוצה

אכל כארן לא פליני. דצריך להכיא מן הארן ולא מן חולה לארן: ומה אני שובורי מפיחים בשביעית. וא"מ היאך עומר כא מן המשומר

ביאה הוא לומר שלא נתחייבו בעומר אלא לאחר שבאו לארץ אבל לאחר שבאו לארץ אחר מקרבת העומר לארץ אחר הקרבת העומר לארץ וכיון דמדאורייתא אחר לא דעוהג איסור חדש בחולה לארץ ה"נ אקרובי מקרבינן עומר מחולה לארץ: נוטלין שכרן מחרומת סלשכה. לפי שהם הפקר וצריך לשומרן מפני החיה ומפני העניים שלא ילקטוהו הודם לעומר כדי שיהא העומר בא מהם: לאכלה ולא לשריפה. והיכי מקרבינן קומץ בעומר לדורוחיכה: ואת אמרת תיבעל. שאם אינו מביא של שביעית נמלא עומר בטל: לייתי מדאשמקד. שעורים שגדלו אשתקד: בעינן כרמל. שתהא כרמל רך למלול בשעת קלירה: ולייתי מכרמל דאשתקד מתבואה שנקצרה אשתקד כשהיא כרמל: איתמר רבי יוחנן אמר. משום הכי אין מביאים מתבואה ישנה משום דבעינן כרמל מקריב: רכי אלעור אמר. משום דראשיח קלירכם אמר רחמנא מי דבשעת הבאה ליהוי ראשית קציר בן דהאי תבואה ואי מייתי משל אשתקד אינו מביא מראשית קליר שהרי נקלר מאשתקד וסוף קליר שנה שעברה הוא בשעת הבאה: אלמא משום בכורים הוא. דבעי׳ שיהו בכורים בהליר והיינו כר׳ אלעזר דאמר ראשית קלירכם ותיובתא דר' יוחנן דאמר כרמל תקריב דמשמע שיכול להקריב כרמל אע"פ שאינו בכורים:

רש"י כת"י

וקם סבר [חדש כחון] לאדן מדאוריים.
[אסור קודס] לעומר דאוריים': וממושבוסיכס.
דכמיב באה קרא א ואמי חקל יוכרתל את את את הדליקים לא ואת חוקל יוכרתל את את את הדליקים את החוקליות ביש את החוקליות היוכר לא מקור יו את האת החוקליות את האת החוקליות את האת החוקליות את האת החוקליות את החוקליות ההדליים החוקליות את החוקליות ההדליים החוקליות החוקליים החוקליות החוקליות החוקליים החוקליות החוקליות החוקליות החוקליים החוקליות החוקליות החוקליים החוקלים החוקליים החוקליים החוקליים החוקליים החוקליים החוקליים החוקליים בהבאת עומר מ"מ משמע דמדאורייתא בהכחם עומר מ"מ תשמע המדהוריתם חדש בחו"ל הסור: מח מקרבין. מי מקרבין. של מקרבי מי מקרבין. של מקרבי מי מקרבין. של מקרם בעותר שלה ניקטון העניים: שעורין נלפנין העומר שלה ניקלון והעניים: בעותר שלה ניקלון ולכי למלכה: בעותר שלה ניקלון מי מלכלה: מה הקומן: כרמל הקריב. כך בשעת הקומן: כרמל הקריב. כך בשעת הקומן: כ" לעותר נומרן בהיינו עטמה הקומן: כ" לעותר נומרן בשתה הקומן: כ" לעותר נומרן בשתה המינות בשתה המינות בשתה המינות ה הקרכתן: ד' מנטוד (חומר). היינו טעמת הקרכתן: ד' מנטוד (חומר). היינו טעמת הלאן מנילד של של הקרכ כלשיח הבלאה המחלת קלירה אותה הבלאה המלאה (חולם) שוף. בשל הבלאה היינו של הבלאה קלירה וו שעת הבלאה קלירה וולי מייני מלשתקד דהיא מוניה: לבינו. דעולה לשתקד דהיא מוניה: לבינו. היינו שניא חומרו מן המנוא המונים מוני של המנוא המונים מוני השוומרים מציים להוצים המונים מוני השוומרים המני המונים מונים מונים המנוים מונים המנוים המנוים המנוים מונים המנוים מונים החיטין. מנחת חוטא: וחובתו מן השעורין מנחת קנאות: לבור מביא חובתו מן החיטין. שתי הלחם: אלמא. דטעמא דשתי הלחם משום בכורים הוי דבכורים בעינא וה"ה

בו לה אתר כלום ופי' בקונט' בשם מד מייי שם הלכה ג: אבל בארץ לא פליגי דעומר ושתי הלחם מארץ אין מחוצה לארץ לא כמאן דלא כי

רבותיו של ערלה הן פירות נטיעות הן וישנן משובחים מפירות אילן זהן של עוקה הן מפרדם מעווק וגדר לו ש סביב והיא שנת שביעית לא אמר כלום לאוסרם על כך אלא הלך אחר הרוב שזה משקר ולהשביח מקחו מתכוין וכן בנטע רבעי להודיע שפירות נטיעה הן והקשה בהונטר׳ מה איסור יש כאן אם עבר זמן הביעור לא שנא מן המשומר ולא יאפישות כמו שכה מן יאמשומה זכנו שנא מן המופקר אסורין וקודם הזמן אלו ואלו מוחרין ופי׳ דהאי עוקה שם עיר שבא"י כדכתיב (יהושע ויכם עד עזקה ופירותיה משובחים ואם היה עובד כוכבים זה בחולה לארץ ומשבח לאמר מעוקה הבאתים אין חוששין לומר אמת דבריו ושמא לא נתעשרו וישראל מכרם לו אלא להשביח מקחו אומר כן ובערוך פירש של עוקה פירות שביעית שנחרשו בשביעית כלומר לא תהא סבור שבשדה בור גדלו אלא נחרש יפה ונעוק כמו (ישעיה ה) ויעוקהו וכן עוזק תחתיהן של זיתים דלקמן (דף פה:) פי' חופר ומשליך אבנים ועל ויעזקהו דקרא פירש דיש מפרשין הסביבו גדר כטבעת די תרגום עיזהא ורבינו תם מקיים פירוש רבותיו דעוקה לשון גדר כמו ויעוקהו ויסקלהו וכן בית יעזק היתה נקראת דתנן בר"ה (דף כג:) ובתוספתה (פ״ה דדמהי) נמי גרסינן עזק כלומר פירות משומרים ואסורין בשביעית כדדרשינן בתורת כהנים את ענבי נזיריך לא תבצור מן המשומר אי אתה בוצר אבל אתה בולר מן המופקר ש ואמרינן בפרק לולב הגזול (סוכה לט:) במה דברים אמורים בלוקח מן המופקר אבל בלוקח מן המשומר אפילו בכחלי איסר אסור ובקונט׳ פירש שם כיון דחשוד לשמור חשוד להניח דמים לחחר הביעור וקשה לפי׳ דאם הוה חשוד אפי׳ מן המופקר נמי ועוד קתני התם הפיגם והריבוזין כולם נלקחין

תמום בפורים היא דבפורים בישר היינו בעורה היינו בעורה היינו בישר היינו דבש לקרא היינו דבש ממרים: בישר היינו דבש לקרא היינו דבש ממרים: בישר היינו דבש לקרא היינו דבש משרים: בישר היינו בישר הני נמי אלא ודאי משומר אסור באכילה וא"כ היכי שריא הכא

להביא עומר מספיחים המשומרים הא בעינן ממשקה ישראל מן המותר לישראל ואין לומר משום דכתיב לדורותיכם כדבסמון דהא יכול להביא מן המופקר שי ויש לומר דמדאורייתא בצירה דווקא אפור אבל באכילה שרי דקרא במורת כהנים בבצירה מיירי ולא באכילה ובפרק קמא דמועד קטן (דף ג.) נמי אמרינן 6) מכדי ומירה חולדה דוריעה היא זמירה דכתב רחמנא למה לי ין ועוד יש לפרש דשומרי ספיחים דהכא לא היו מונעים בני אדם מליקח אבל היו מודיעין להן והם פורשין מאליהן אי נמי קצירך ונזירך אמר רחמנא דידך אין ולא של הקדש ומהאי טעמא שריא קצירה אי נמי קצירה שרי משום דכמיב לדורומיכם דהא אפי׳ שבת דחי לר׳ אלעזר בר׳ שמעון לסוף פרק ר' ישמעאל (לעיל עצ.) וא"ת ולר"ע דאתר (פסחים דף וא:) ספיחין אסורין הא בעינן ממשקה ישראל לאו פירכא היא דבשאר שנים נמי לאו ממשקה ישראל הוא ושרייה רחמנא דאמרי בפ״ק (נעיל ה:) משום דמצוותה בכך שאני בשביעית נמי לר״ע הרי מצוותה בכך ²⁾: החכונא אמר לדורותיכם ואת אמרת תיבמל. הקשה רבינו מס דלמרינן בסוף פ' קמל דבכורות (דף יב: ושם) בהמת שביעית פטורה מן הבכורה לאכלה אמר רחמנא ולא לשריפה ופריך מהאוכל מעיסת שביעית שלא הורמה חלתה חייב מיתה אמאי כיון דאילו מיטמיא בת שריפה היא ורחמנא אמר לאכלה ולא לשריפה ומשני שאני התם דכתיב לדורוחיכם ופריך וניגמר מיניה ומשני הכא מעיקרא לאכילה הכא מעיקרא לשריפה והשתא אכתי נילף ממנחת העומר דמעיקרא לשריפה וי"ל מה לעומר שכן זיבור ודוחה שבת וטומאה ועוד שאני עומר דמצוחו בכך ולא מיקיימא מצוחו אלא בשל שביעית או וניחא נמי שתי הלחם הבאות בפני עצמן בשביעית למאן דאמר לשריפה קאתיין בפרק התכלת (נעיל דף מור): בעיבא בפיעים ייי ודינוס נתי שפי הנחם הבחות בפני ענמן בשביעית נמחן דחמר דשריפה קאתיין בפרק התכלת (נעיל דף מור): בעיבא ברשל ודיבא. מימה ולר' יוסי בר ר' יהודה נייתי מחולה לארך ושמא הך בריימא דלא כוומיה: אלמא דשתי הדחם משום בכורים הוא. דבכורים בעינן וה"ה לעומר דהא בכורים נמי כתיב ביה והיינו כר"א וקשה לרבי יוחנן כך פירש בקונטרס ונראה דלתרוייהו פריך דהא רבי אלעזר יב' פירש טעמא משום דכתיב כחיב ביה והיינו כר"א וקשה לרבי יוחנן כך פירש בקונטרס ונתלה דמר למרויהו פריך דהא רבי אלעזר יב' פירש טעמא משום דכתיב ראשית קלירך ולא סוף קלירך ואם מאמר ומאי טעמא הו מיובחא לימא דחד למצוב ויש לומר דתרי בכורים כתיב:

א) ר"ל דבהו לא שייך דמצותו א) ל כ לפטו כון פיין למטתו בכך דהא אדרבה עיקר מלותו דיהיה נאכל לכהנים ומיהו קל"ע דמנ"ל להתוס' דשתי כלחם הבאות בפני עלמן קרב בשביעית.

אפשר שלא יהיו לישראל עיסה [החייבת בחלה] עיסה [החייבת בחלה] משתי הלחם כר [אא"ה לפ"ז צריך למחוק מדברי התוס' (ניתא נמי שתי התוס' (ניתא (מ"ז) (ו"א") [ור"י" ניתא לשי ברברי בי ביינו ליינו התוס' ליינו הרברי ביינו ליינו הרברי ביינו ליינו הרברים ביינו ליינו ליינו הרברים ביינו ליינו הרברים ביינו ליינו הרברים ביינו הרברים ביינ

נמי]. לאו מבכורים קא דריש

אלא מכרמל וא״ת ומ״ט וכר וי"ל דתרי קראי כתיב [ואם]

תקריב מנחת בכורים וכתיב

ביית ב- מיית מדאשתקד. מחבואה (שנלקטה לכל החבואות) מחרומת הלשכה. לפי שהן הפקר ושומרין לפי שלא ילקטוהו קודם הבאת העומר כדי שיהא העומר בא מהן להקריב קומצו למובח: והיכי קרב קומץ והכתיב לאכלה ולא לשרפה: לייתי מדאשתקד. מחבואה (שנלקטה לכל החבואות) איית מיית ב- מיית ב-[קנגדלו אשתקד]: בעינא תבואה שבשעה לקיטתה הויא כרמל דך ומלא: ולייתי מכרמל דאשתקד. מתבואה של אשתקד שנלקטה כשהיא כרמל: בעינא כרמל בשעת הקרבה וליכא: איתמר ד' יוהנן אמר משום הכי אין מביאין מכרמל דאשתקד. מחום הראשית קצירך אמרה תורה דבשעת הבאה ליהוי ראשית לקצירה ואי מביא מראשתקד לא יביא בראשית הקציר שכבר נקצר הכל וסוף קציר שנה שעברה הוא בשעת דאשית לקצירה ואי מביא מראשתקד לא יביא בראשית הקציר שכבר נקצר הכל וסוף קציר שנה שעברה הוא בשעת הבאה ליהיות ווא בשעת במור במור במור מדאשתקד:

ו א מיי' פ"ד מהלכות שקלים

שימה מקובצת יוסי בר רבי יהודה [6] ר' יוסי בר רבי יהודה אומר עומר בא מחו"ל. גליון לאחר ששה עשר אסורה מן . התורה לקוצרה דחו"ל הוי שפיר ממקום שאתה מביא דקיי"ל כר' יוסי בר' יהודה וכרבגן דבי רב אשי דאמרי' לעיל בפ' ר' ישמעאל דלא לעיל בפי ר׳ ישמעאל דלא אכלי עד צפרא דשיבסר דסברי חדש דחו״ל דמותר דסברי חדש אמנם (מותר לקוצרו ולהביאו לבית דע״ג) במותר להערים למכור לעובד כוכבים עד לאחר קצירה ואז מותר אח"כ אף . להכניסם לבית [דאע"ג] דאין גודשין של בית העמקים . היינו טעמא דהתם אין הפסד להמתין בגדיש עד לאחר העומר אבל הכא אם יהיו שם כל ימות החורף יפסיד שם כל ימות החורף יפסיד הכל והר"ם מפרש דלרבי יוסי נמי שרי לקצור בחו"ל דהא דמא שון ממקום שאתה מרוט עו עמד ריטור וריט מביא אי אתה קוצר [הא] אמרינן בקדושין דהוי מצוה התלויה בארץ ונפקא לן מקרא בקדושין דמצוה התלויה בארץ אינה נוהגת אלא בארץ דהא איסור אכילת חדש בחו"ל נפקא לן לא כתיב ממושבותיכם: נ] תיבת דכתיב נמחק: ג] נמי מקרבינן: דן רמי ליה רמי ב״ח לר״ח לאכלה ולא לשריפה א״ל רחמנא אמר לדורותיכם ואת וכו׳ והשאר נמחק: ס) השעורין וצבור מביא חובתו מן החיטין מה ט] קציר האי אות ד' נמחק: י] למה לי ועוד י"ל כי (עבדי) [השומרים] היו מודיעים . לעם ושהיו) ושהם) של אפי' מן המשומר. תו"א: י**ה**) שביעית דאי אפשר שלא יביאו עומר בכל שנה אבל בכור אפשר שלא יולד בכור